

SINDIKAT DELAVCEV TRGOVINE SLOVENIJE

Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

Telefon: 01/434-12-53, 01/434-12-52, Telefaks: 01/432-70-94

E-mail: sdts@sindikat-zsss.si, <http://www.sindikat-sdts.si>

Datum: 19. 3. 2020

OB NESPOŠTOVANJU ZAHTEV SINDIKATA DELAVCEV TRGOVINE SLOVENIJE STAVKA DELAVCEV V TRGOVINSKI DEJAVNOSTI NI IZKLJUČENA

Vlada Republike Slovenije je na dopisni seji 18. 3. 2020 izdala dopolnitev Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji, ki določa obratovalni čas za prodajalne z živili. V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije pozdravljamo zaprtje trgovin ob nedeljah, prav tako prednostni vstop v trgovino za ranljive ciljne skupine v določenem časovnem razponu. Ostro pa kritiziramo minimalno dolžino delovnega časa od 8. ure do 20. ure, saj to v praksi za zaposlene pomeni še daljši čas izpostavitve nevarnosti COVID-19 in dodatne nadure, ki jih bodo morali oddelati zaposleni v prvi bojni liniji.

Zahteva Sindikata delavcev trgovine Slovenije je, da se delovni čas omeji do 18. ure oz. se prilagodi lokalnim specifikam, saj so na obrobni območjih in v manjših krajih delovni časi lahko še krajši. Ukrep naj se popravi najkasneje v roku 24 ur od prejema tega poziva, sicer bo Sindikat delavcev trgovine Slovenije svoje člane pozval k stavki tako, da ostanejo doma.

Dopolnitev prav tako ne zajema nekaterih drugih še vedno perečih problemov v trgovinski dejavnosti, ki ostajajo odprti. Sindikat delavcev trgovine Slovenije obenem opozarja na nove kršitve, in sicer na področju spoštovanja priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) glede števila potrošnikov, ki so glede na kvadrato lahko naenkrat prisotni v posameznem poslovnem prostoru. Pozdravlja pa napovedani poostreni nadzor s strani Inšpektorata RS za delo.

Na Sindikatu delavcev trgovine Slovenije te dni prejemamo že neobvladljivo število klicev zaposlenih v trgovini in njihovih poslovođij, ki opozarjajo na nevzdržno stanje v tej dejavnosti. Novi vladni ukrep pa za zaposlene predstavlja novo obremenitev, ki se bo odrazila v številnih skromno plačanih nadurah. Številni poslovodje v slovenskih trgovinah dodatno opozarjajo na nespoštovanja priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) glede števila potrošnikov, ki so glede na kvadrato lahko naenkrat prisotni v posameznem poslovnem prostoru. **Trgovinska dejavnosti bi morala namreč zagotoviti 20 m² površine na posamezno stranko, pri čemer se v kvadrato ne sme šteti prostor, namenjen prodajnim policam, hladilnikom in drugim stalažam, pač pa se upoštevajo zgolj koridorji, ki so namenjeni obiskovalcem.** V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije zato zahtevamo striktni nadzor pristojnih inštitucij nad spoštovanjem tega priporočila.

Po naših neuradnih informacijah, ki smo jih prejeli s strani naših članov, je za koronavirusom zbolela zaposlena v drogeriji Muller, in to prav na delovnem mestu, pri čemer bi morale biti drogerije glede na vladni odlok zaprte. Zaposleni zaradi strahu pred odpovedjo in trenutnih pritiskov delodajalcev še vedno prihajajo na delovno mesto tudi s prvimi znaki prehlada ali vročino, zato dodatno **zahtevamo**

Uvedbo merjenja telesne temperature zaposlenih pred nastopom na delovno mesto. Z ukrepom tako želimo zaščititi tako zaposlene kot tudi državljane RS.

Povzetek zahtevanih ukrepov Sindikata delavcev trgovine Slovenije s strani pristojnih organov:

1. Zahtevamo spremembo minimalnega časa obratovanja na največ do 18. ure oz. prilagoditev lokalnim specifikam, saj so na obrobni območjih in v manjših krajih delovni časi lahko še krajši. **Ukrep naj se popravi najkasneje v roku 24 ur od prejema tega poziva, sicer bo Syndikat delavcev trgovine Slovenije svoje člane pozval k stavki tako, da ostanejo doma.** Zaprtje trgovin ob nedeljah pozdravljamo, prav tako prednostni vstop v trgovino za ranljive ciljne skupine v določenem časovnem razponu.
2. Zahtevamo, da se v trgovinski dejavnosti vsi delodajalci striktno držijo priporočila NIJZ in zagotovijo 20 m² površine na posamezno stranko, pri čemer se v kvadrato ne sme šteti prostor, namenjen prodajnim policam, hladilnikom in drugim stalažam, pač pa se upoštevajo zgolj koridorji, ki so namenjeni obiskovalcem. Od pristojnih organov pa zahtevamo striktni nadzor nad spoštovanjem tega priporočila.
3. Zahtevamo vzpostavitev **varnostnega sistema pred vstopom v trgovine**, saj je trenutna situacija za zaposlene neobvladljiva in hkrati nevarna za širšo slovensko javnost. Varnostni sistem naj zagotovi, da v trgovine vstopa le omejeno število oseb hkrati, ostali prebivalci pa naj v kulturni vrsti z razdaljo do 1,5 m med seboj, pod nadzorom policije, vojske, civilne zaščite ali drugih pristojnih organov, čakajo pred trgovino. Sedaj je to prepuščeno pravnim osebam in varnostnim službam, če jih pravne osebe sploh imajo.
4. Zahtevamo **uvedbo merjenja telesne temperature zaposlenih v trgovinski dejavnosti pred vstopom v poslovne prostore.**
5. Zahtevamo ureditev **dodatnega izplačila za zaposlene**, ki v teh dneh skrbijo za normalno delovanje trgovinske dejavnosti in so kot taki najbolj izpostavljeni grožnjam COVID-19, in sicer z **dodatkom najmanj 50 % osnovne plače.**
6. **Vlada Republike Slovenije je 16. 3. 2020 v svojih pojasnilih k Odloku o začasni prepovedi prodaje blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji zapisala, da drogerije niso določene kot izjema v prvem odstavku 2. člena odloka.** Kljub jasno zapisani prepovedi obratovanja nekatere drogerije nadaljujejo z obratovanjem po spremenjenem delovnem času ali celo po ustaljenih tirnicah. Takšno ravnanje smo zaznali v uradni komunikaciji [Tuš Drogerij](#) in [prodajaln dm](#), medtem ko predvidevamo, da drogerije Mueller normalno nadaljujejo z obratovanjem po ustaljeni praksi, saj dne 19. 3. 2020 do 12. ure obvestil o zaprtju ali spremenjenem delovnem času na spletni strani še nismo zaznali. **Nemudoma zahtevamo ustrezno ukrepanje pristojnih inštitucij.**
7. Zahtevamo sprejetje natančnih **pravil ravnanja ob vstopu v trgovine** (predpisana higiena za državljane, ki vstopajo v trgovine z obvezno uporabo razkužilnih točk) in **pred blagajnam**, da bodo na tleh oznake, kje naj stoji naslednji kupec, z namenom določitve primerne oddaljenosti med kupci. Prav tako naj se omogoči mehanska zaščita zaposlenih na blagajnah s pleksisteklom (zaščita blagajn).
8. Ohranjamo tudi zahtevo po uredbi glede predpisane zaščitne opreme, ki jo morajo delodajalci zagotoviti zaposlenim v trgovinski dejavnosti, pri čemer razumemo, da je državna oprema primarno namenjena delavcem v zdravstvu in kritični infrastrukturi. Kljub temu so rokavice na blagajnah dandanes higienski minimum, ki bi ga morali zagotoviti vsi delodajalci, in prav tako pleksistekla na blagajnah.

Prvenstveno se v Sindikatu delavcev trgovine Slovenije tako zavzemamo za varovanje zdravja zaposlenih v trgovinski dejavnosti in sodržavljanov.

Prav tako pozivamo Vlado RS, da čim prej **sprejme Zakon o interventnem ukrepu delnega povračila nadomestila plače (ZIUPNP)**, saj delavke in delavci nočejo ostajati doma zaradi izrednih razmer z nadomestilom v višini polovice plače. To namreč ne omogoča preživetja niti pokritja stanovanjskih in potrošniških kreditov. Predlagamo tudi, **da se za mesece trajanja interventnih ukrepov vzpostavi moratorij na plačevanje kreditov in obesti.**

Poslano v ukrepanje Vladi Republike Slovenije in v vednost Državnemu zboru RS, Državnemu svetu RS, pristojnim delodajalcem, Inšpektoratu RS za delo, Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje in zainteresirani javnosti in medijem.

Generalni sekretar
Ladi Rožič